

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Ekim 2014 Meme Kanseri Farkındalık Ayı

Dünyada ve Türkiye’de

Meme Kanseri Tarama

Programları

Doç. Dr. Murat Gültekin

Taranması Önerilen Kanserler

- Tarama Şekilleri
 - Toplum Tabanlı (Population Based)
 - Fırsatçı (Opportunistik)
- Servikal Kanser
- Meme Kanseri
- Kolorektal Kanserler

Meme Kanserleri Taranmalı mı?

- Mortalite düşüşü
- Meme koruyucu cerrahi vb. morbitide avantajı
- Erken teşhis yolu ile tedavi maliyetlerinde azalma

Avrupa Birliđi Kanser Taramaları DSÖ-IARC Kanser Tarama Önerileri

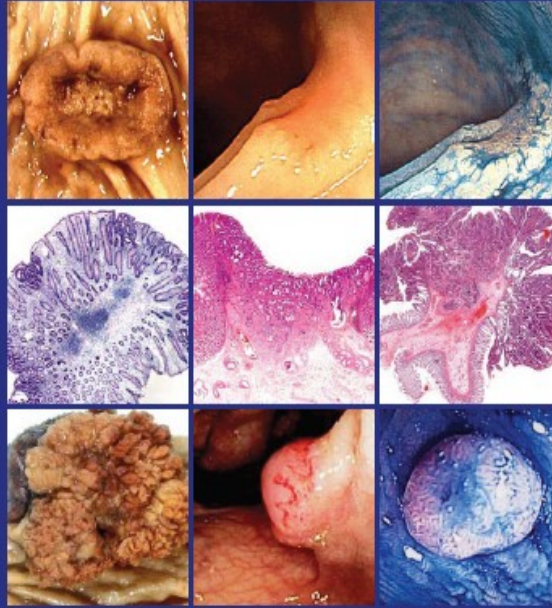
T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

European guidelines for quality assurance in breast cancer screening and diagnosis *Fourth Edition*

European Commission

European guidelines for quality assurance in colorectal cancer screening and diagnosis *First Edition*

European Commission

European guidelines for quality assurance in cervical cancer screening *Second Edition*

European Commission

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Mamografi Önerileri

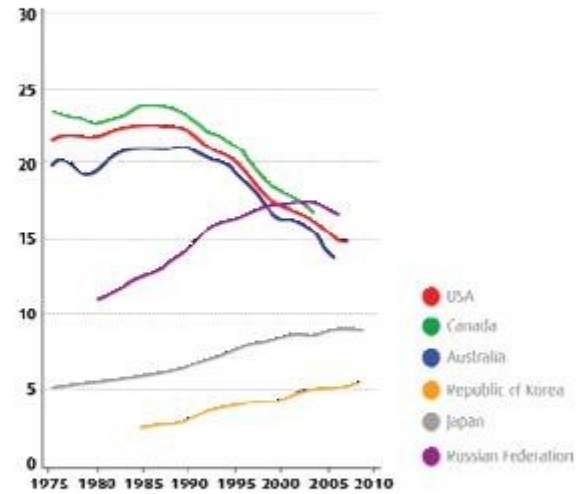
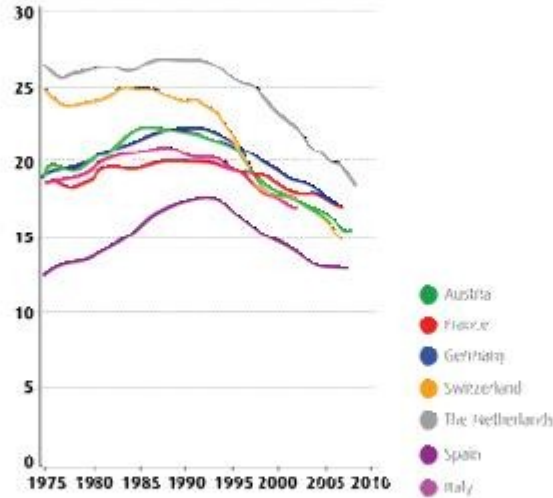
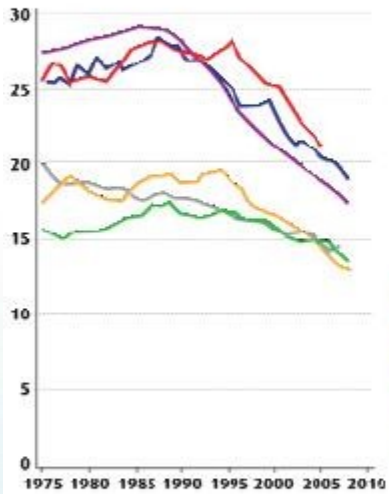
Organizasyon	Mamografik Tarama			KKM	KMM
	40-49	50-74	>74		
Kanada Kor. SH.	Rutin tarama önerilmiyor	Her 2-3 yılda bir	Rutin tarama önerilmiyor	Rutin tarama önerilmiyor	Rutin tarama önerilmiyor
Amerika Önleyici SH.	Tarama önerilmiyor	Her 2 yılda bir	Tarama için yeterli kanıt yok	Rutin tarama önerilmiyor	Tarama için yeterli kanıt yok
Avustralya Tarama Prog.	Aktif uygulama yok	50-69 her 2 yılda bir	Aktif uygulama yok	Veri yok	Veri yok
İngiltere Ulusal MK. Prog.	Aktif uygulama yok	70 yaşına kadar her 3 yılda bir	70 yaşının üzerinde rutin tarama yapılmıyor	Rutin tarama önerilmiyor	Rutin tarama önerilmiyor
Amerikan Radyoloji Derneği	Yıllık rutin tarama	Yıllık rutin tarama	Yıllık rutin tarama		

Mamografi En Az %20 Yaşam Kazancı Sağlamakta..

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Meme kanserinde ölüm oranları düşmektedir

Bu iyileşmeye, toplumdaki bilinç düzeyindeki artış, tarama programları ve yeni tedaviler neden olmuştur

Ref: WHO International Agency for Research on Cancer. Trends in mortality from breast cancer in selected countries: age-standardised rate (W) per 100,000 women. GLOBOCAN Cancer Fact Sheet, 2008

TBMM Kanser Araştırma Komisyonu

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Ülkemizde mamografik taramalar konusunda önemli bir eksiklik gezici mamografidir. Kırsal bölgelerde kanser taraması hizmetlerinin en hızlı ve etkin şekilde ulaştırılması gezici bir takım mekanizmalar ile sağlanabilir.

Sayfa 331

Halen sayıları 122 olan KETEM'lerin 2015 yılı sonuna kadar 250'ye çıkarılması planlanmıştır. Ancak, mevcut tarama programlarının kapsama oranları düşüktür. Aile Hekimliği Sistemi'ne geçiş KETEM'ler için önemli bir fırsattır ve hedef toplumun % 70'ini kapsayan bir tarama programı gerçekleştirilebilir.

Uzak yerleşim yerlerinde KETEM'lere bağlı olarak çalışan mobil tarama cihazları kapsama oranlarına önemli bir katkıda bulunabilir.

Sayfa 670

Kanser Taramaları

İYİ ÜLKE ÖRNEĞİ

- Toplum tabanlı tarama olmalı
- En az %70 kapsama oranına ulaşmalı
- Kalite denetimleri mutlaka olmalı (>30)
 - Hastaneye sevk oranı <%5 olmalı (Recall)
 - Teşhis evreleri / LN Pozitifliği
 - Ek tetkik oranı (Normalde <%5; Türkiye >%15)
 - Biopsi oranları (Normalde %5, Türkiye %10)
 - Biopsi şekli (Açık/ Kapalı-USG ya da Mamografi)
 - Meme koruyucu cerrahi oranı

Türkiye’de Kanser Taramaları

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

ULUSAL TARAMA STANDARTLARI

Meme

Kadının kendini muayenesi

20 Yaş üzeri, ayda bir

Doktorun meme muayenesi

20 Yaş üzeri, 2 yılda bir

40 Yaş üzeri, yılda bir

Mamografi

40-69 yaş arası, 2 yılda bir

Rahim Ağzı

Smear Testi

30-65 Yaş arası, 5 yılda bir

HPV Testi

30-65 Yaş arası, 5-10 Yıl

Kalınbağırsak

Dışkıda Gizli Kan Testi

50-70 Yaş arası, 2 yılda bir

Kolonoskopi

51 ve 61 Yaş, 10 yılda bir

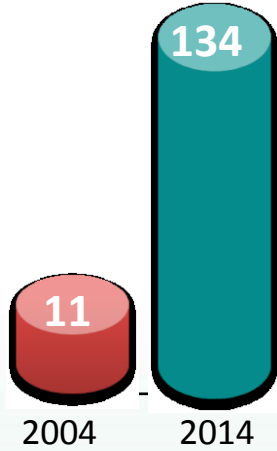
ULUSAL MAMOGRAFİ OKUMA MERKEZİ
ULUSAL HPV LABORATUARI

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Kanser Taramaları

Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM)

Her ilimizde en az bir tane bulunmaktadır.

İstanbul'da 34 adet Aile Sağlığı Merkezi

Plan 285 KETEM Kurulması (2018)

KETEM'ler sosyal devlet anlayışı, DSÖ ve AB önerisi ile ücretsiz tarama yapan tek kurum

KETEM Fonksiyonları

Eğitim

- Kanser Nedir
- Kanser Taramaları
- Tütün Kontrolü
- Obesite Kontrolü
- Fiziksel Aktivite
- Sağlıklı Beslenme
- Kendi Kendine Meme Muayenesi

Farkındalık Çalışmaları

- Halkla İlişkiler
- İletişim, Danışmanlık
- Medya İlişkileri

Tarama

- Meme kanseri
- Serviks kanseri
- Kolorektal kanser

KETEM

KANSER ERKEN TEŞHİS, TARAMA VE EĞİTİM MERKEZİ

Cihazlar

Farkındalık Çalışmaları-Avrasya Maratonu

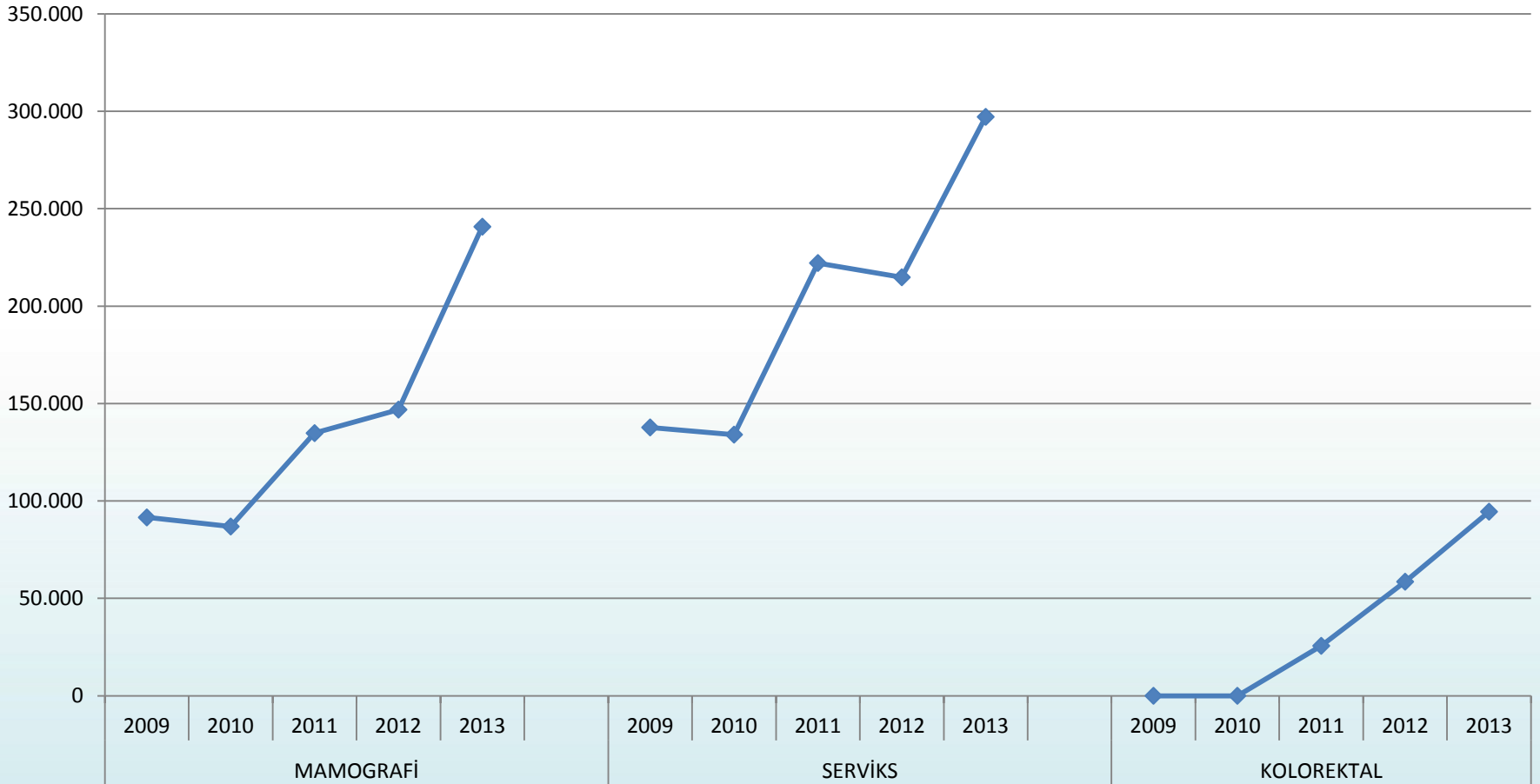

KETEM'ler Artık Rekor Kırıyor...

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

KETEM

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

AB ÖNERİLERİ

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS

on Action Against Cancer: European Partnership

Objectives for action: to reduce the burden of cancer by achieving 100% population coverage of screening for breast, cervical and colorectal⁹ cancer as set out in the Council Recommendation on cancer screening by 2013; providing 125 million examinations to citizens per year. In order to achieve this target Member States should promote large scale information campaigns on cancer screening, directed at the general public and health-care providers.

Etkin kanser mücadelesinde en önemli parametrelerden olan AB üye ülkelerinde 2013 yılından itibaren kanser taramalarına katılım oranının %100 olması gerektiği söylenmektedir. Daha çok çalışmalıyız...

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

AB ve Türkiye Karşılaştırması

Avrupa ülkelerinde meme kanseri taramaları

Dünyada Genel Sorunlar

- Farkındalık ve ulaşım sorunları
- İnsan kaynağı eksikliği;
 - Radyolog
 - Patolog
 - Yeterli röntgen teknisyeni olmaması ve bayan teknisyen isteği
- Cihaz maliyetleri ve işletme sorunları
- Kalite kriterlerinin uygulanması
- Ortak kullanılacak bir yazılımın olmaması
- Tarama sonrası teşhis merkezleri kurulması
- Kesin tanı ve evrelendirme için hastaların patoloji sonuçlarına ulaşamaması

Mamografi Kalite Kriterleri

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

- Ödemeye Temel Olan Kalite Kriterleri
 - Sevk Oranı (Ek tetkik isteme %<10), Evre, LN pozitifliği, bölge bölge tarama süresi
 - Radyasyon kalite testleri
- Performans Belirleyici Kalite Kriterleri
 - Yapılan biyopsi sayısı ve biyopsi tipleri
 - Yakalanan kanser sayısı
 - Kanserlerin histolojik türleri, evreleri, tümör boyutları, aksilla pozitifliği
 - Pozitif öngörü değeri
 - Biyopsi istenen olgularda pozitif öngörü değeri

Amacımız

- Ulaşılabilirlik ve halkın ayağına hizmet, toplu katılım sağlanması
- Teknik işletme sorunları yok
- Kalite kriterleri keskin, gereksiz hastaneye sevklerin ve USG-biopsilerin ve hastaneye sevklerin önlenmesi
- Eğitilmiş bayan personel
- 10 günde verilecek sonuç

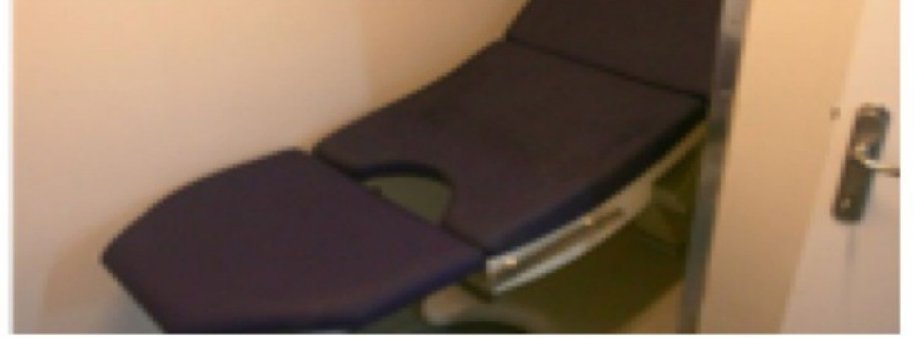
Amacımız

- En gelişmiş dijital cihazlar ile çekilen filmlerin 5 yıl depolanması
- Mükerrer çekimlerin bitmesi ile gereksiz X ışınlarının önüne geçilmesi
 - Herkese açık olmayan, aile hekimleri ve halk sağlığı müdürlerinin belirlediği hedef nüfuslarda hizmet veren
- Teşhis merkezleri
 - Daha ileri teknoloji ve özel eğitilmiş personeller ile

Gezici Meme Kanseri Tarama Cihazları Nedir ??

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Türkiye’de Pilot Çalışmalar

- **Erzurum**

- 15 günde 420 kişi hedeflenmiş, 709 kişiye çekim yapılmıştır.
- Davet edilen nüfusun %50’si taramaya katılmış, çekimi yapılan olguların büyük bir kısmı mobil aracı görüp başvuran birebir iletişim ile davet edilen kadınlardan oluşmuştur.
- Mahremiyete saygı %100

- **Çankırı**

- Katılım oranları %80’lere ulaşmaktadır.

- **İzmir, Manisa, Aydın**

Dünyada Mobil Mamografi

- Pek çok ülke toplum tabanlı meme kanseri taramalarının etkinliğini arttırmak için Mobil Mamografi kullanılmaktadır.
- Amerika, Hollanda, İngiltere, Almanya, Azerbeycan, Suudi Arabistan, Katar, Mısır, Hindistan, Sırbistan, İtalya, İsveç, Endonezya, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri, Yeni Zellenda, Fransa, Brezilya...

HOLLANDA ÖRNEĞİ

- 1970’de başlanmış
- 1993’de %70 tarama oranı
- 2010 Tüm mamografiler dijitalize edilmiş
- Aile Hekimleri Daveti ile başlamış
- Taramalar %90 oranında mobil cihazlarda
- Şimdi sadece mektup
- Geri ödeme zorunluluğu yok, alışkanlık olmuş
- Kapsama oranı %83

HOLLANDA ÖRNEĞİ

- Tarama Mamografisi
 - 56 Avro
 - Hizmet Alımı İhalesi, 5 Bölge
 - Çift Kör Okuma (Bölgesel ve Merkezi)
 - 67 Gezici Mamografi
 - 550 Röntgen Teknisyeni
 - 20 Rapor Merkezi
 - 180 Radyolog
- Teşhis Mamografisi Hastanelerde (BIRADS 0, 4,5)

HOLLANDA ÖRNEĞİ

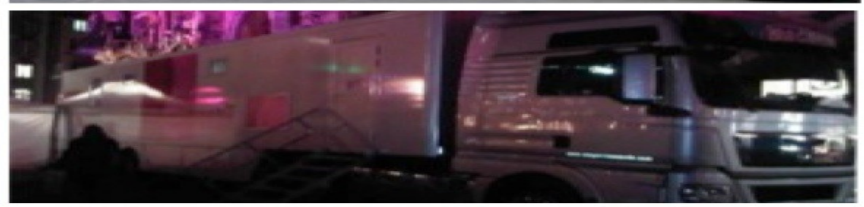
- Tarama Mamografisi
 - Gezici Cihazlarda Sadece Radyoloji Teknisyeni Çalışıyor
 - Doktor, Ebe, Hemşire Taramalarda Kullanılmıyor
 - Radyoloji raporları çok hızlı
 - Kalite Denetimlerini LRCB yapıyor
 - 3 turluk filmler depolanıyor, hastalara verilmiyor
 - Filmler hastaneye sevk durumunda online gönderiliyor
 - Radyolog ve Radyoloji Teknisyenleri Eğitimi

Yurt Dışı Örnekler

Hollanda, İngiltere, ABD, Almanya, İtalya, Suudi Arabistan

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı

Yurt Dışı Örnekler

Hollanda, İngiltere, ABD, Almanya, İtalya, Suudi Arabistan

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı

Yurt Dışı Örnekler

Hollanda, İngiltere, ABD, Almanya, İtalya, Suudi Arabistan

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Yurt Dışı Örnekler

Hollanda, İngiltere, ABD, Almanya, İtalya, Suudi Arabistan

Yurt Dışı Örnekler

Sırbistan, Hindistan, İsveç, Endonezya, Ürdün

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Yurt Dışı Örnekler

Sırbistan, Hindistan, İsveç, Endonezya, Ürdün

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C. Sağlık Bakanlığı

Yurt Dışı Örnekler

Mısır, Amerika

Yurt Dışı Örnekler

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Yurt Dışı Örnekler

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

Ülkemizde Bulunan Mobil Mamografi Üniteleri (Kütahya)

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Ülkemizde Bulunan Mobil Mamografi Üniteleri (Aydın)

T.C. Sağlık Bakanlığı

Ülkemizde Bulunan Mobil Mamografi Üniteleri (Erzurum)

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

TEŞEKKÜRLER....

